کلونی علیه جو بایدن

درحالی که بایدن از اقدام دادگاه کیفری بین‌المللی برای صدور حکم علیه رهبران رژیم صهیونیستی انتقاد کرده ولی امل کلونی (همسر کلونی) از افرادی است که پیگیر این مسأله است، جورج کلونی نیز در این راستا از تلاش همسرش حمایت کرد. این بازیگر، با یکی از دستیاران ارشد بایدن تماس گرفت تا نارضایتی خود را از انتقاد رئیس جمهور امریکا از اقدام دادگاه کیفری بین‌المللی علیه رهبران اسرائیل ابراز کند. این پرونده‌ای است که همسر کلونی در قامت وکیل بین‌المللی حقوق بشر روی آن کار می‌کند. بایدن با بیان واژه «ظالمانه» از حکم بازداشت کیفری برای بنیامین نتانیاهو ابراز نگرانی کرد./مهر

تجربه تازه بهداد از بازیگری تا خوانندگی

حامد بهداد به‌تازگی در فیلم سینمایی «برای رعنا» جلوی دوربین رفته است. این فیلم به تهیه‌کنندگی مرتضی شایسته و کارگردانی ایمان یزدی در تهران کلید خورده و به غیر از بهداد، پانته‌آ پناهی‌ها دیگر بازیگری است که حضورش در این فیلم رسانه‌ای شده است. بهداد همچنین به‌تازگی در قسمت دوم برنامه «کنسرتینو» حضور یافته است و اجرای مشترک او با علیرضا عصار جزو ویدیوهای وایرال شده در فضای مجازی است. در این برنامه برای اولین‌بار آهنگسازی حامد بهداد با قطعه شعری از مولانا منتشر شده و همچنین این بازیگر با عصار همخوانی می‌کند.

امیرحسین آرمان در «کوچه عاشقی»

امیرحسین آرمان از اجرای کنسرت نمایش «کوچه عاشقی» در کاخ سعدآباد خبر داده است. این کنسرت نمایش، به کارگردانی جلال‌الدین دری، در اولین روز نمایش بیش از ۵۰۰ بلیت فروخته است که این فروش در اولین روز اجرا با توجه به تعطیلات ملی و مناسبتی یک رکورد محسوب می‌شود. امیرکاوه آهنین‌جان، صدف بهشتی، حمیدرضا ترکاشوند، سمیرا حسینی، محیا دهقانی، آناهیتا دری و... از دیگر بازیگران این نمایش هستند. این نمایش، روایت زندگی دختری است به نام مهتاب که عاشق خواننده و بازیگر تماشاخانه فردوسی است.

استیون اسپیلبرگ درباره «دون ۲» گفته: در این ژانر خلق کاراکترهایی عمیق کار بسیار سختی است اما ویله‌نوو این کار دشوار را هم انجام داده است

درباره قسمت دوم «دون»، پرفروش‌ترین فیلم امسال سینمای جهان

ماجراجویی خیره‌کننده در فضا

سینمای جهان

وصال روحانی
روزنامه نگار

«دون: قسمت دوم» عنوان یک فیلم جدید علمی - تخیلی با منظری حماسی است که آن را دنیس ویله‌نوو کانادایی کارگردانی کرده و یکی از تهیه‌کنندگان اصلی آن هم بوده است. توفیق تجاری این فیلم به حدی بوده که تا این لحظه (ماه ششم از سال ۲۰۲۴) با گیشه‌ای بالاتر از ۸۰۰ میلیون دلار پرفروش‌ترین فیلم امسال دنیا تلقی شده است و با توجه به استمرار اکران آن در بخش‌های وسیعی از قاره امریکا، تعدادی از کشورهای اروپای غربی و شرقی، حداقل ۷ کشور شرق آسیایی و البته در سطح قاره اقیانوسیه بر رقم درآمد آن افزوده می‌شود.

از یک نسخه دوقسمتی تا فیلم سوم

اولین باری که فیلم بلند سینمایی از روی رمان ساینس فیکشن «دون» نوشته فرانک هربرت و منتشر شده در سال ۱۹۶۵ ساخته و عرضه شد، سال ۲۰۰۴ بود؛ اما فیلمی که دیوید لینچ سلطان آثار چندوجهی روانی و استاد تلفیق رؤیا و واقعیت ساخت، برخلاف سایر آثار او کاری ضعیف از آب درآمد و نه تنها گیشه قابل توجهی نداشت، بلکه منتقدان فیلم و سینما هم از آن انتقاد کردند. تا اینکه شرکت نمایشی لیجندری حق تملک پروژه «دون» و ساخت آثاری سینمایی و تلویزیونی را از روی آن به سال ۲۰۱۶ خریداری کرد و یک سال بعد از آن اعلام شد که ویله‌نوو مستعد و نوپرداز برای ساخت یک فیلم بلند تازه از روی این رمان توسط این شرکت استخدام شده است. در عمل این ماجرا تا سال ۲۰۲۱ طول کشید تا فیلم مذکور با همان عنوان (دون) راهی سینماها شود و فیلم فعلی که سه سال بعد از آن تاریخ روی پرده‌های نقره‌ای دنیا نشسته و «دون: قسمت دوم» نام دارد، ادامه‌ای بر آن است.

از ابتدا هم قرار بر این شده بود که ویله‌نوو «دون» تازه را در دو قسمت بسازد و حالا که استقبال مردمی از هر دو قسمت در سطحی بسیار بالا بوده، گفته می‌شود که قدم بعدی کمپانی لیجندری و البته ویله‌نوو این است که فیلمی دیگر را با اقتباس از رمان سال ۱۹۶۹ فرانک هربرت با عنوان «دون: دم مسیحایی»، بسازند. این اثر که این روزها در پیش‌تولید است، احتمالاً در سال ۲۰۲۶ اکران جهانی خواهد شد.

فقط در اساطیر فضایی

در «دون: قسمت دوم» اکثر بازیگران قسمت اول حاضرند و نقش‌های خود را تکرار می‌کنند از جمله تیموتی شالامی، زندایا، ربه‌کا فرگوسن، جاش برولین، دیوید باتیستا، شارلوت رامپلینگ و خاویر باردم. نفرات تازه‌ای هم به این جمع پیوسته و فهرست بازیگران «دون ۲» را بلندتر کرده‌اند که آستین باتلر، فلورانس پیو، کریستوفر واکن و لیا سیدور از آشناترین آنها هستند.

«دون ۲» طبعاً همان خط داستانی قسمت اول را تعقیب و ماجراها را از همان نقطه‌ای شروع می‌کند که در پایان قسمت اول شاهد بودیم. متن داستانی «دون» همان‌قدر خیالی و رؤیازده و نمونه‌ای از اساطیر فضایی است که از رمان‌ها و سایر آثار نمایشی این ژانر توقعی جز این نمی‌رود. بر این اساس ما در قسمت دوم هم شاهد تلاش و ستیز مردمانی برای تصاحب ملک و تاج و تخت در گستره‌ای از زمین و آسمان هستیم که فقط در قصه‌هایی از این دست می‌توان یافت.

آنجا که عقل و عدالت اهمیتی ندارد

بعد از درهم شکسته شدن قلمرو کاراکتری کلیدی به نام هاوس آتریدیس به دست هاوس آرکونن که «دون: یک» تصویرگر آن بود، پرنسس تولان که دختر پادشاه شادام چهارم و از امپراطوران منطقه است، بر پدر خود خشم می‌گیرد زیرا به چشم خود دیده که او چگونه در توطئه اجرا شده علیه هاوس آتریدیس با سایر مجریان این طرح همراه شد. در همین ارتباط یک حلقه ارتباطی و گروه اجرایی جدید شکل می‌گیرد که هدف آنها حمله به قلمرو هاوس هارکونن و در هم کوبیدن تأسیسات مستقر در آنجاست و از همین نقطه است که مصاف دو طرف ماجرا شدت می‌گیرد و به لطف مدیریت ویله‌نوو و مهارت تیم جلوه‌های ویژه فیلم صحنه‌هایی بس دیدنی شکل می‌گیرد. در این میان شاید معلوم نباشد که کدام سمت ماجرا در جایگاه حق نشسته و کدامین کاراکترها در پی مفسده‌اند و همه چیزها به شکل پرابهامی تلفیق شده‌اند اما همان‌طور که پیشتر آمد، در دنیای آثار ساینس فیکشن بیش از آن که منطق و عدالت شرط باشد، خلق و پخش جریاناتی در دستور کار قرار دارد که چشم‌ها را خیره کند و بینندگان را از طرح این سؤال اولیه و مهم بازدارد که آیا چنین بساط پرغوغایی عقلایی و امکانپذیر هست یا صرفاً شلوغ کردن اوضاع است، به گونه‌ای که هیچ‌کس وارد این مباحث نشود و چنان پرسشی را منتفی سازد.

صدای تحسین؛ از روتن توماتوز تا استیون اسپیلبرگ

«دون: قسمت دون» با چنین اوصافی از اواسط اسفند ۱۴۰۲ در انگلیس، از اوایل فروردین ۱۴۰۳ در سایر نقاط اروپای غربی و از همین ماه در امریکای شمالی و آسیای شرقی به نمایش درآمد و همان‌طور که اشاره شد هنوز در بخش‌هایی قابل توجه در حال نمایش است. برخورد اکثر سایت‌ها و نشریات سینمایی با این فیلم، برخوردی از سر تأیید و حتی توأم با تحسین نحوه کار ویله نوو بوده و برخی تا آنجا پیش رفته‌اند که «دون: قسمت دوم» را یکی از ۱۰ فیلم برتر علمی - تخیلی تمام تاریخ سینما توصیف کرده‌اند. روتن توماتوز یکی از مطرح‌ترین سایت‌های برآوردکننده آثار جدید سینمایی با نظرخواهی از ۴۲۰ منتقد در سطح جهان از حداکثر نمره ۱۰۰ نمره ۹۲ را به آن داده و این فیلم را ادامه‌ای پرشکوه بر ماجراجویی فضایی ویله‌نوو نامیده که از قسمت نخست این فرانچیز شروع شده بود. متاکری تیک دیگر سایت معروف سینمایی هم این فیلم را ستوده هرچند از ۱۰۰، نمره‌ای بیشتر از ۸۲ به آن نداده است. ریچارد روپر یکی از سینمایی‌نویسان روزنامه شیکاگو سان‌تایمز هم از حداکثر چهار ستاره، سه ستاره را سزاوار این فیلم دانسته و از دستاوردهای فنی و نحوه روایت‌گویی ویله‌نوو به نیکی یاد کرده است. به عنوان حرف آخر بد نیست بدانید حتی استیون اسپیلبرگ مشهور که خود خالق آثار مطرحی در ساینس فیکشن همچون «برخورد نزدیک از نوع سوم» (محصول ۱۹۷۷) بوده است، به‌تازگی درباره «دون ۲» گفته: «به ویله‌نوو درود می‌فرستم زیرا طی عمر طولانی‌ام کمتر کار ساینس فیکشنی را دیده‌ام که بهتر از این فیلم باشد. در این ژانر خلق کاراکترهایی عمیق کار بسیار سختی است اما ویله‌نوو این کار دشوار را هم انجام داده است.»

نگاهی به مستند «ایساتیس»، پرمخاطب‌ترین فیلم هنر و تجربه

مستندی پیشرو در بیان و روایتگری

گزارش

محمد تقی‌زاده
منتقد

مستند ۷۵ دقیقه‌ای «ایساتیس» یکی از خاص‌ترین و متفاوت‌ترین مستندهای این سال‌های سینمای مستند ایران است. خاص و متفاوت از این نظر که علاوه بر کسب عنوان پرمخاطب‌ترین فیلم هنر و تجربه، پربیننده‌ترین مستند سال و کسب جوایز متعدد داخلی و خارجی، مورد تحسین شمار زیادی از تاریخ‌پژوهان، مستندسازان و اهالی فرهنگ و شهرنشینی قرار گرفته است. چه چیز باعث شده که «ایساتیس» تا این حد دیده و پسندیده شود؟ آیا مضمون و ایده اولیه دراماتیزه کردن یک شهر باستانی و تاریخی سبب این حد از تعریف و تمجید شده یا علاوه برآن، تمهیدات دیگر فرمی و ساختاری نیز در این مستند تعبیه و طراحی شده و به اصطلاح، علاوه بر متریال اولیه، مخلافات و چاشنی نیز به آن افزوده شده است؟

مستند «ایساتیس» نام قدیمی یزد است و جالب است که در طول تماشای مستند به آن اشاره نمی‌شود تا در پایان مستند، مخاطب به این مهم پی ببرد که چشم‌انداز یک ساعت و خرده‌ای فیلم، متعلق به یکی از باستانی‌ترین و قدرنادیده‌ترین شهرهای ایران است. اینکه شاخصه‌های مختلف فرهنگی - تاریخی یک شهر تبدیل به یک اثر مستند شود، اتفاقی است که در مستندهای زیادی شاهد آن بوده‌ایم: مستندهایی که با تصویرکردن جاذبه‌های بصری یک جغرافیای تاریخی و حتی نه چندان باستانی، مخاطب خود را سر ذوق می‌آورد و به نوعی جذابیت‌های گردشگری و توریستی آن منطقه را برای تماشاگر خود معرفی و تداعی می‌کند اما جنس روایت و نمایش جغرافیای یزد در «ایساتیس» فراتر از جاذبه‌های گردشگری و شهری یزد است و این شاید نخستین نقطه افتراق و برتری این مستند با آثار مشابه به شمار می‌آید. سازندگان «ایساتیس» از همان ابتدا برای آغاز روایتگری خود به سراغ چهار عنصر مهم طبیعت یعنی آب، باد، خاک و آتش رفته‌اند و از طریق نریشن‌های این عناصر به بافت تاریخی و هنری شهر یزد نزدیک شده و آن را به مخاطب معرفی کرده‌اند. انتخاب ۴ صداپیشه کارکشته و صاحبنام برای گفتن نریشن‌های این ۴ عنصر، تمهید جالب و جذابی بوده که سازندگان برای هرچه جذاب‌تر شدن مستند به کار برده‌اند تا مستند علاوه بر ارتباط با خواص، از مقبولیت بیشتری از سوی عامه مردم نیز برخوردار شود. این عناصر هر یک به فراخور موقعیت تماتیک و دراماتیک داستان وارد فضای روایتگری می‌شوند و آغاز و پایان مستند، بهترین جلوه‌گاه نمایش این چهارعنصر به طور توأمان است که مخاطب را با نحوه روایتگری کار و همچنین پایان آن آشنا می‌سازد. انسجام و ارتباط در چنین آثاری که حجم زیادی از تصاویر زمینی و هوایی و همچنین آرشیوی برای آن تهیه و تولید شده از اهمیت زیادی برخوردار است. اینکه کات‌ها معنادار و مرتبط باشند و ریتم و مسیر روایت تماشاگر را گمراه نکند و سبب ملال و خستگی آنها نشود، نکته بسیار مهمی است که سازندگان «ایساتیس» بشدت مدنظر قرار دادند و سازندگان سعی کردند با فیلمنامه منسجم و تدوین ماهرانه به آن برسند. نتیجه آن شده که «ایساتیس» به دلیل برخورداری از چنین امتیازاتی یعنی داشتن یک فیلمنامه زمان‌بندی شده و ریتمیک و همچنین یک تدوین درست، به ریتمی جذاب و درگیرکننده برسد که نه تنها ملال‌آور و خسته‌کننده نشود بلکه انتقال لوکیشن‌ها و مضامین و موضوعات چنان در بطن اثر تنیده شده که مخاطب متوجه تغییر فضا و احوالات محتوایی آن نمی‌شود و با اثری یکدست و خوش ریتم مواجه می‌شود.

«ایساتیس» تنها یک مستند تاریخی درباره شهر یزد و بافت تاریخی آن نیست و سازندگان سعی داشتند وجوه مردم‌شناسانه این شهر مهم کویری و مرکزی ایران را هر چند کوتاه و مختصر به تماشاگر معرفی نمایند.

«ایساتیس» تنها یک مستند تاریخی درباره شهر یزد و بافت تاریخی آن نیست و سازندگان سعی داشتند وجوه مردم‌شناسانه این شهر مهم کویری و مرکزی ایران را هر چند کوتاه و مختصر به تماشاگر معرفی نمایند

نماهای معروف به عبادت مسلمانان و زرتشتیان در کنار آیین‌های مذهبی محرم و عاشورا درخشان‌ترین نمونه‌های بخش مردم‌شناسی مستند هستند که به نوعی می‌تواند برای ارجاع و استناد محققان و پژوهشگران نیز استفاده شود. لحظات شادی و خوشحالی دسته‌جمعی، جمع‌شدن خانواده‌ها و زنان دور سفره و همچنین بخش‌های مربوط به روستاییان و زحمات آنها برای تأمین معاش از دیگر مصادیقی است که می‌توان به وسیله آن به زندگی و معیشت مردم یزد به عنوان یکی از اصیل‌ترین مردم ایران پی برد.

در انتها می‌توان «ایساتیس» را یکی از درخشان‌ترین و نمونه‌ای‌ترین مستندهای ساخته‌شده در چند دهه اخیر سینمای مستند ایران دانست که سازندگان آن توانستند علاوه بر ارتباط با خواص و علاقه‌مندان به آثار تاریخی و پژوهشی، با توده مردم نیز ارتباط برقرار کنند. این مستند همچنین علاوه بر توجه به مضامین و موضوعات تاریخی و فرهنگی این شهر، توانسته در فرم روایی نیز پیشرو و منحصر به فرد عمل نماید و در قالب یک اثر تصویری جذاب و بهره‌گیری از کلیه تمهیدات بصری از تصویر و صدا تا موسیقی و نریشن، اثری جذاب و تماشایی را برای مخاطبان بومی و غیربومی خود پدید آورد. مستند «ایساتیس» یک مستند بومی و مختص مردم داخل کشور نیست و می‌تواند در بخش مارکتینگ نیز معرفی جامعی از یکی از شهرهای ایران و تاریخ و فرهنگ ایران زمین نیز باشد، بخصوص اینکه ساختار روایی و بصری آن نیز برای دوستداران سینمای داستانی، یادآور فیلم‌های ترنس مالیک بخصوص «درخت زندگی» است که بر پایه متون کتاب مقدس، تصاویر چشم‌نواز و موسیقی طراحی و ساخته شده بود.

فرهنگ

انتشار فراخوان شهید جمهور به روایت جمهور

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای گرامیداشت یاد و خاطره شهید جمهور فراخوانی با عنوان «شهید جمهور به روایت جمهور» منتشر کرد.

این فراخوان با هدف جمع‌آوری روایت‌های مردمی در مواجهه با شهید آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی در طول سال‌های خدمت ایشان منتشر شده است. علاقه‌مندان به شرکت در این رویداد می‌توانند آثار خود را در قالب فیلم، عکس، خاطره و دلنوشته به نشانی @Farhang_account در پیام‌رسان تلگرام ارسال کنند./روابط عمومی

مینو افتاده، هنرمند عرصه موسیقی درگذشت

مینو افتاده نوازنده و مدرس ویولن و کمانچه پنجشنبه، ۱۷ خردادماه بعد از تحمل یک دوره طولانی بیماری، دارفانی را وداع گفت. مینو افتاده متولد اردیبهشت ۱۳۳۷ بود و سابقه فعالیت در اکستر فرهنگ و هنر، ارکستر بانوان و همچنین چندین گروه موسیقی و تدریس در دانشکده پودمانی موسیقی و بنیاد رودکی را در کارنامه کاری خود داشت./ایلنا

انتشار شماره جدید سوره با عنوان «ملت ابراهیم»

شماره یازدهم ماهنامه سوره با پرونده‌ای درباره رئیس جمهور شهید و سرمقاله‌ای تحت عنوان «ملت ابراهیم» منتشر شد و روی پیشخوان مطبوعات کشور آمد. این مجله با مطالبی همچون ملت ابراهیم، «سید علی سیدان» (تشییع رئیس جمهور اسلامی ایران، بار دیگر نشان داد که پیوند محبت و سیاست در مدار دین، می‌تواند مردم را تألیف کند)، ناگهان مردم! نوشته فردین آریش (بریده روایت‌هایی از تشییع پیکر شهید جمهور در تبریز، تهران و مشهد)، زیارت، سید ابراهیم رئیسی و دولت ایستاده در آستانه او نوشته محمدرضا قائمی‌نیک همراه است. همچنین از دیگر بخش‌های این ماهنامه می‌توان به مطالبی همچون کنش دیپلماتیک بر اساس عناصر هویتی، (گفت‌وگو با حسین جابری انصاری درباره نحوه سکانداری سیاست خارجی توسط شهید امیرعبداللهیان) و سوگِ سیاسی نوشته سارا عاقلی (روایتی از تشییع پیکر شهید جمهور در مشهد) اشاره کرد./مهر

سانس ویژه «قرار در قعر» در عمارت نوفل لوشاتو

نمایش «قرار در قعر» به نویسندگی و کارگردانی وحید خدابنده‌لو و تهیه‌کنندگی امیرحسین خاوری، امروز (شنبه ۱۹ خرداد) ساعت ۱۷:۴۵ در عمارت نوفل‌لوشاتو میزبان هنرمندان و تماشاگران خواهد بود./مهر

جهان

درخواست هنرمندان فرانسوی برای فلسطین

حدود ۲۳۰ هنرمند، تولیدکننده محتوا و چهره‌های سرشناس در فرانسه از امانوئل مکرون، رئیس جمهور این کشور خواستند که کشور فلسطین را به رسمیت بشناسد.

امضاکنندگان این نامه که روز پنجشنبه در روزنامه لیبراسیون به چاپ رسید، با اعلام اینکه «نسل‌کشی» در غزه در حال وقوع است، تأکید کردند که بسیاری از آنان در مقابل این رویداد تلخ احساس درماندگی می‌کنند. این هنرمندان از رئیس جمهور فرانسه درخواست کرده‌اند تا کشور فلسطین را به رسمیت بشناسد، خلاف جهت تاریخ گام برندارد و در «اردوگاه شرم» نباشد.

مکرون چند روز پیش اعلام کرد که پاریس برای به رسمیت‌شناختن کشور مستقل فلسطین آماده است اما این کار باید در «زمان مناسبی» انجام شود. درخواست این هنرمندان از کاخ الیزه تنها چند روز پس از آن اتفاق افتاد که سه کشور اروپایی اسپانیا، نروژ و ایرلند، کشور فلسطین را به رسمیت شناختند. حدود ۱۴۰ کشور، که بیش از دو سوم اعضای سازمان ملل را تشکیل می‌دهند، کشور فلسطین را به رسمیت می‌شناسند./فارس

فروش ۶۵۰ هزار یورویی دست‌نوشته‌ای از «کامو»

یک نسخه دست‌نویس از کتاب «بیگانه» نوشته «آلبر کامو» در یک حراجی به قیمت ۶۵۰ هزار یورو فروخته شد. این نسخه ۱۰۴ صفحه‌ای که به روایت یک مرد فرانسوی می‌پردازد که یک مرد عرب را در الجزیره می‌کشد، روز چهارشنبه در پاریس به مزایده گذاشته شد. البته این نسخه شبیه یک پیش‌نویس اولیه عادی نیست که شامل خط‌خوردگی و اصلاحات معمول باشد. در عوض به نظر می‌رسد که در سال ۱۹۴۴ میلادی یعنی دو سال پس از اینکه این رمان در فرانسه منتشر شد، توسط «کامو» نوشته شده باشد. اینکه چرا «کامو» که در سال ۱۹۵۷ میلادی برنده جایزه نوبل ادبیات شد، با زحمت فراوان کتاب منتشرشده خودش را با خودکار سیاه روی کاغذ پیاده کرده است و آن را امضا و تاریخ آن را آوریل ۱۹۴۰ نوشته و یادداشت‌های جالبی نیز در کنار آن نوشته است، هنوز مشخص نیست. / ایسنا

خبر نتفلیکس درباره ساخت فیلم «پیکی بلایندرز»

از زمان پایان سریال محبوب «پیکی بلایندرز» طرفداران این اثر، مشتاق تأیید اخباری بودند که پیش از این در خصوص ساخت یک فیلم سینمایی از این مجموعه تلویزیونی شنیده می‌شد؛ حالا نتفلیکس در توئیتی با اعلام اینکه «تامی شلبی» بازمی‌گردد از همکاری با سازندگان این مجموعه تلویزیونی خبر داد. نایت، خالق سریال انگلیسی «پیکی بلایندرز»، پیش از این اعلام کرده بود که «مورفی قطعاً بازمی‌گردد.»/فارس